

BY OG MILJØ

Novo Nordisk A/S
Krogshøjvej 44
2880 Bagsværd

att. Marianne Mølgaard
sendt til mmgg@novonordisk.com
d. 25. oktober 2022

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf: 4477 2000
www.ballerup.dk

25. oktober 2022
Tlf. dir: 41750141
E-mail: thoc@balk.dk
Kontakt: Thomas Christensen

Sagsid: 01.05.08-G01-14-22

Dispensation fra NBL §3 til uddybning af sø 124

Ballerup Kommune giver hermed dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3 til uddybning af sø 124 (sø 1 i ansøgning) på matrikel 9k, Måløv By, Måløv. Adresse: Novo Nordisk Park 1, 2760 Måløv.

Ved samme lejlighed udføres naturforbedrende oprensning af sø 125 (sø 2 i ansøgningen), som ikke er en del af denne afgørelse.

Vilkår

Dispensation gives på følgende vilkår:

1. Gravearbejdet må kun ske i perioden 1. oktober til 1. marts.
2. Søens ændrede form skal have minimum samme overfladeareal samt bredlængde som den eksisterende sø.
3. Søen skal etableres med membran, der sikrer et fast vandspejl og med en bredhældning under overløbskoten på mellem 1:4 – 1:6.
4. Eventuelle dyr og planter fra eksisterende sø skal bjærges og overføres til den nye sø efter etablering.
5. Der må kun ledes overfladevand fra tagarealer til søen.
6. Tagvand, der ledes til søen, skal ledes gennem sandfang for at opfange partikler og miljøfremmede stoffer, inden vandet ledes til søen.
7. Turbulens i søen ved tilledning af regnvand skal undgås.
8. I området omkring søen etableres paddeskjul i form af sten/stenbunker og træstammer

9. Ved etablering af fremtidig vej og p-plads nær ved søen (Sø 124), skal der opsættes paddehegn, og faunapassage til Sø 125 skal etableres, hvis vejen adskiller vandringsmuligheden mellem søerne.
10. Der skal med græsklipningen sikres et egnet grønt spor, som spredningsmulighed mellem sø 124 og Sø 125. Se bilag 1.
11. Der skal varetages en drift af søen, som sikrer, at rørsump og vedplanter ikke skygger vandfladen.
12. Omkring søens vandflade i højeste vandstand efterlades en bræmme på minimum 5 m, hvor vegetationen klippes maksimalt 1-2 gange om året.
13. Der må ikke udsættes fugle, fisk og andre dyr omkring og i søen. Der må ikke fodres eller opstilles andehuse og andre specielle indretninger ved søen.
14. Opgravet jord bortskaffes i overensstemmelse i Ballerup Kommunes regulativ for jord.
15. Der skal føres tilsyn med søens naturtilstand. Tilsyn skal afrapporteres til Ballerup Kommune én gang om året inden 1. november i tre år efter ændringen.
16. Hvis der under anlægsarbejdet stødes på arkæologiske eller kulturhistoriske spor, skal arbejdet standes, og Kroppedal Museum kontaktes.
17. Alle maskiner, der arbejder ved eller i bassinet skal anvende biologisk nedbrydelig hydraulikolie.
18. Påfyldning og opbevaring af brændstof skal ske uden risiko for spild i bassinet og omkringliggende arealer.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen for afgørelsen er udløbet den 23. november 2022. Dispensationen bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år fra offentliggørelsen.

Lovgrundlag

Formålet med naturbeskyttelsesloven er at sikre levesteder for dyr og planter, der er naturligt hjemmehørende i den pågældende naturtype. Der må derfor ikke foretages ændringer i tilstanden uden dispensation. Det ansøgte vurderes til at være en tilstandsændring.

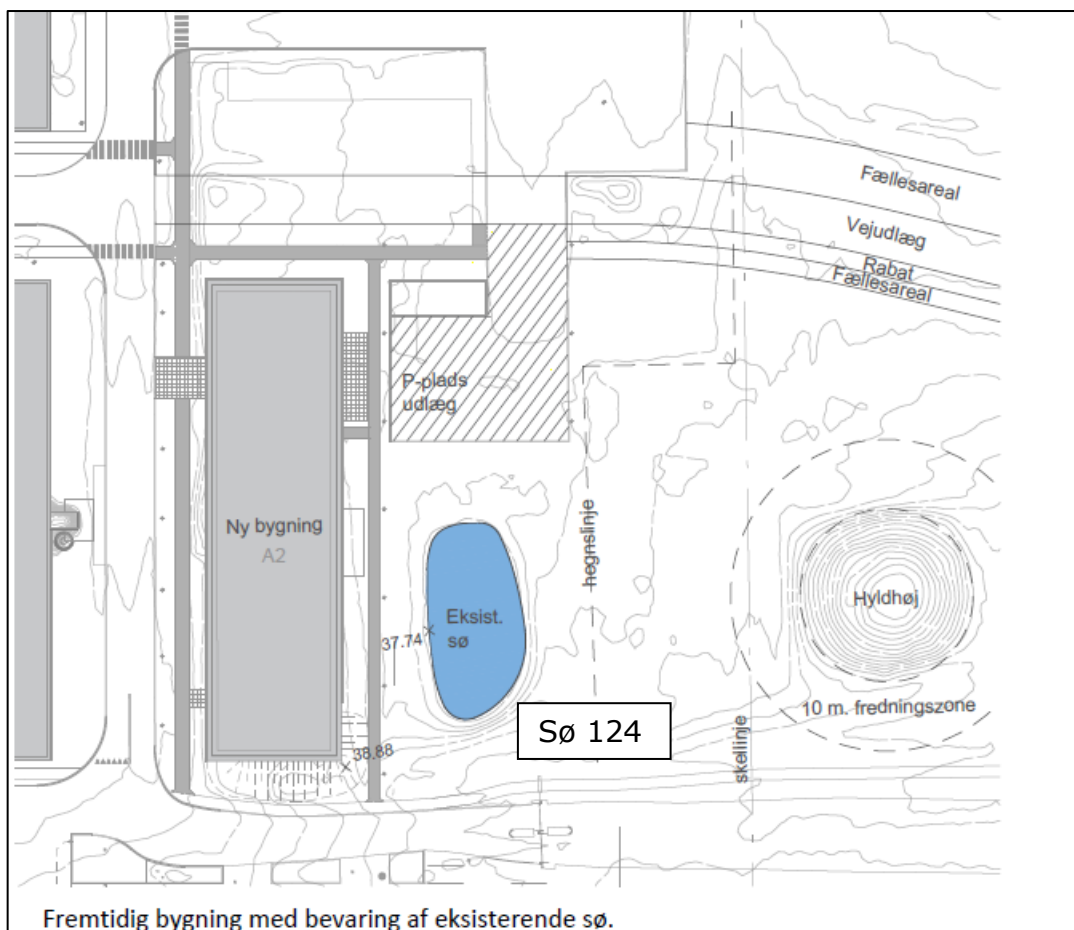
Søer kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som søer, hvis de er større end 100 m² i areal, og der har udviklet sig et naturligt dyre- og planteliv. Det er kommunen, der konkret vurderer, om en sø opfylder kriterierne for at være omfattet af § 3-beskyttelsen. Ballerup Kommune vurderer, at søen er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 kan Kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde dispensere for beskyttelsen efter en interesseafvejning imellem på den ene side hensynet bag beskyttelsen og på den anden side hensynet til den ønskede ændring¹.

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1392>

Naturbeskyttelsesloven indeholder desuden bestemmelser om beskyttelse af arter anført på EU's Habitatdirektiv bilag IV (de såkaldte bilag IV-arter) og disse arters yngle- og rasteområder. I medfør af habitatbekendtgørelsens § 10 kan der ikke meddeles en række tilladelser, dispensationer, godkendelser mv. (bl.a. dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3), hvis det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV².

Sagens oplysninger

Figur 1. Oversigtstegning med eksisterende sø 124, som uddybes og nyt byggeri vest for. Fra ansøgning.

Novo Nordisk A/S planlægger at opføre en ny bygning i den østlige side af sitet på Novo Nordisk Park 1, 2760 Måløv, som erstatning for eksisterende pavillon-bygninger. I den forbindelse er der ansøgt om uddybning og tætning af sø med efterfølgende tilledning af tagvand til sø 124.

I ansøgningen er søen benævnt "sø 1", men i Ballerup Kommunes nomenklatur benævnes søen "sø 124", hvilket er benævnelsen i denne afgørelse.

Under de eksisterende forhold ledes regnvand fra nuværende pavillonbygninger til sø 124 umiddelbart øst for bygningerne. Novo Nordisk ønsker, at en tilsvarende løsning etableres for

² <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2091>

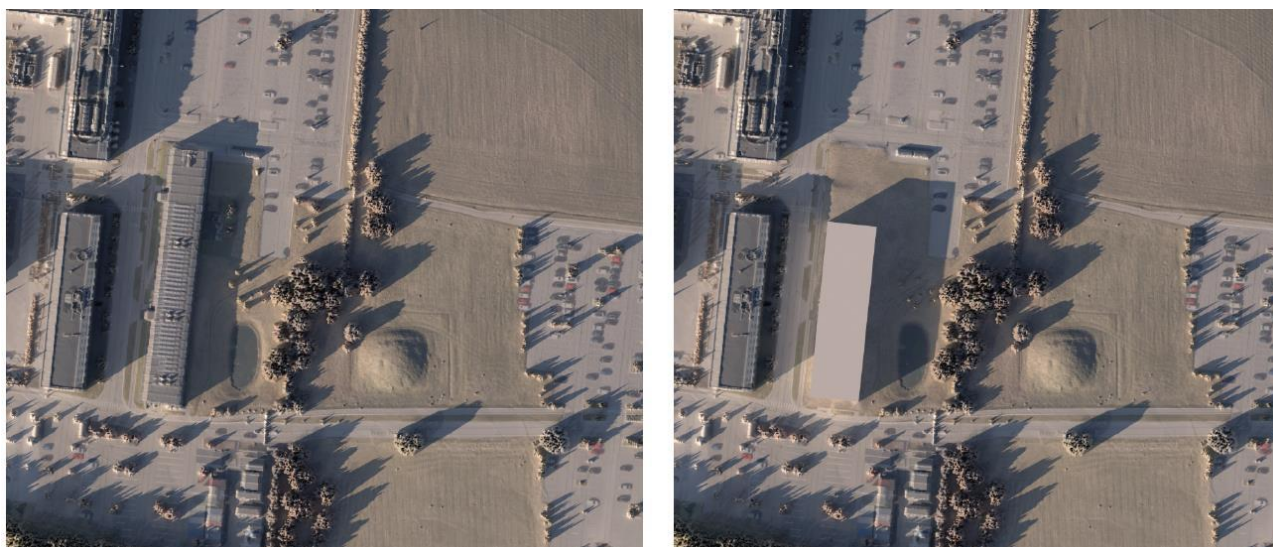
den nye bygning, se figur 1. Tag-arealet forventes at være af omtrentlig samme størrelse som det tidligere tagareal (ca. 1400 m²).

I forbindelse med opførelsen af den nye bygning sænkes terrænet, og den fremtidige bygning forventes at have gulv-kote lavere end de eksisterende pavilloner. Det medfører et behov for at uddybe søen, som samtidigt tilføres samme eller større regnvands-mængder. Samtidigt tættes bunden af søen med en membran, så der fremover vil stå mere vand og i længere tid.

Den nye bygning bliver højere end den gamle og fremtidigt skyggekast kan potentielt påvirke tilstanden i sø 124.

Der er i ansøgningen nævnt en flytning af søen. Dette er ikke aktuelt, og det er telefonisk bekræftet, at placeringen af søen er den samme, søen er blot uddybet og udvidet.

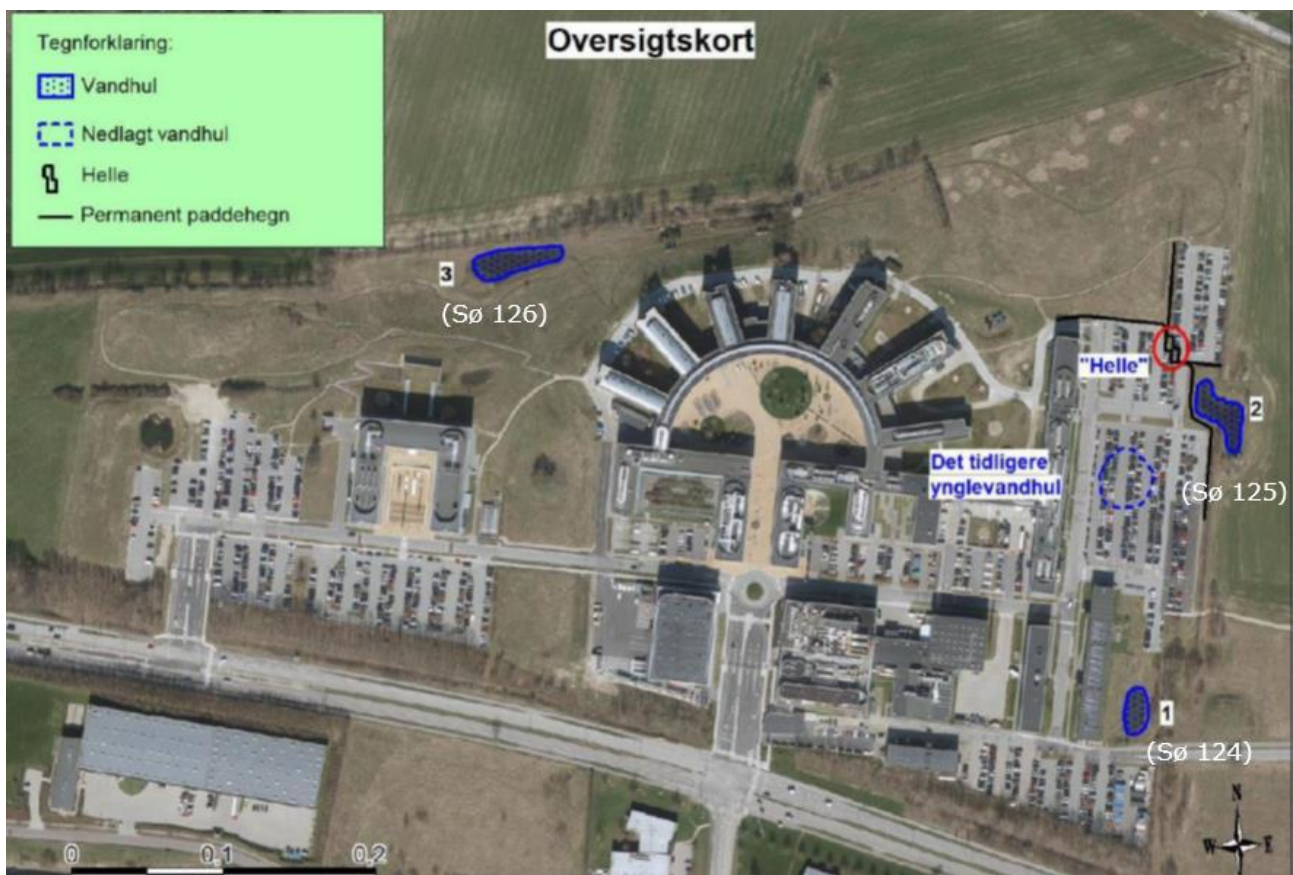
Det nye byggeri bliver højere end de tidligere pavilloner, og vil derfor kaste skygge på et større areal. Skyggestudier viser, at højdeforøgelsen medfører, at vandfladen i sø 124 er fuldt udskygget kl 17.00 den 21. marts, se figur 2. Solindstråling om foråret er vigtig for opvarmning af vandet for at sikre paddernes trivsel og udvikling.

Figur 2. Skyggestudie af tidligere (tv) og fremtidige (th) forhold, 21. marts kl 17. Det er i det tidlige forår, at skygge er kritisk for opvarmning af søen, og det er primært på dette tidspunkt, at der er forskel på arealet af søen som skygges af hhv. eksisterende og ny bygning. Tidligere forhold (tv) er opmålt ved lidar overflyvning i april 2019, mens fremtidige forhold (th) er baseret på tagfladen i kote 50. Fra ansøgning.

Eksisterende forhold

Sø 124 er etableret omkring 2010 som erstatningsområde for beskyttede padder samtidig med to andre søer på Novo Nordisk' område i Måløv (se figur 3). Sø 124 har kun i begrænset omfang fungeret som levested for de beskyttede padder siden, særligt på grund af for lav vandstand.

Figur 3. Oversigt over tre erstatningssøer, 1 (124), 2 (125) og 3 (126). Numre i parentes refererer til Ballerup Kommunes navngivning. Fra ansøgning.

Sø 124 har periodevis en vandflade på op til ca. 400 m², men ofte er det mere eller mindre tørret ud, se figur 4. Søens vandflade er ca. 10 meter bred og 25 meter lang (målt på luftfoto 2022). Søen ligger højt i forhold til det omgivende terræn, og det modtager vand fra et naturligt opland på ca. 770 m². Derudover tilføres søen regnvand fra tagarealer på nuværende pavillonbygninger umiddelbart vest for søen. Det samlede tagareal på pavillonbygningerne er omkring 1400 m², men det er uvist hvorvidt hele tagarealet afleder regnvand til vandhullet, idet ledningstegninger indikerer, at regnvand, som ledes til bygningernes vestlige facade håndteres i regnvandssystemet i vejen. Det antages, at vand som ledes til den østlige facade, ledes videre til sø 124.

Under de nuværende forhold rammer pavillonernes skygge vandfladen kl 17.00 den 21. marts, og det må antages, at solens lave højde og søens brede på 10 meter, gør at hele søen er udskygget ca. kl 17.15. Solen går endeligt ned kl 18.25, se figur 3. Den 21. marts repræsenterer et eksempel på det tidspunkt af året, hvor forårsopvarmningen af søen begynder. Afhængig af det generelle forårsvejr kan det være før eller efter. Solens opvarmning af søen sker primært i timerne omkring middagstid og ikke i timen lige før solnedgang, da solens højde på dette tidspunkt af året er meget lav (kl 12: 34,8 grader og kl 17.30: 7 grader³).

³ <http://www.formel.dk/Fysik/solen/Solen.htm>

Søen er blevet besigtiget jævnligt siden den blev etableret i 2010, og i årene 2011 til 2016 blev vandhullet besigtiget 1-3 gange årligt, med kun et enkelt fund af padde (lille vandsalamander, voksent individ. I årene 2011 og 2012 blev der registreret yngel fra spidssnudet frø, som dog hovedsagelig eller udelukkende skyldtes overflytning af ægklumper fra et tidligere vandhul.

Figur 4. Sø 124 den 6. maj 2022. Udtørret sø og pavillonbygninger ses til venstre. Foto: Niras. Fra ansøgning.

I juli 2017 blev der fundet 12 larver af lille vandsalamander samt to larver af bilag IV-arten stor vandsalamander. I 2018 var søen udtørret ved besigtigelse i juni, og der blev ikke fundet padde. I 2019 blev der igen fundet larver af både lille og stor vandsalamander (3 individer af stor vandsalamander). I 2022 er der fundet æg af stor vandsalamander i sø 124 i foråret, men søen var udtørret lang tid, inden æggene kunne udvikle sig til larver og gå på land. Der har således ikke været ynglesucces i 2022.

Den nærmeste registrering af bilag IV-arter er spidssnudet frø og stor vandsalamander, som i årene 2011-2019 blev observeret i sø 125 cirka 175 m. nord for sø 124, se figur 3.

I årene 2011 til 2016 vurderedes sø 124 i god tilstand med hensyn til vandstand og vegetation. Ved besigtigelserne blev det desuden observeret, at vandstanden mellem 2011 og 2016 til tider var meget lav, men at vandhullet ikke udtørrede fuldstændig på noget tidspunkt. I 2017 blev det imidlertid vurderet, at vandhullet havde været udtørret i foråret efter en nedbørsfattig vinter, og i 2018 var vandhullet udtørret henover sommeren. I 2018 og 2019 var søen under tilgroning af tagrør, som senere blev fjernet.

Ved undersøgelserne i 2017 og 2018 blev det anbefalet, at vandhullet fremover tilføres mere vand, for at sikre vandhullet mod udtørring på de tidspunkter, som er kritiske for padde og insekters larveudvikling.

Nærmeste Natura 2000-område er Habitatområde 123, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov ca. 2350 meter mod øst.

Vurdering

De tilbagevendende udtørringer af sø 124 forringer muligheder for ynglesucces for de padde, som søen er etableret for at beskytte, og de få observationer af spidssnudet frø skyldes efter al sandsynlighed overflytning af ægklumper. De få observationer af stor vandsalamander skyldes formentlig, at udtørring hindrer æg og larvers udvikling til voksne individer, og er alene er betinget af ynglesucces i den nærliggende sø 125.

Ballerup Kommune vurderer på den baggrund, at en uddybning og tætning vil give bedre muligheder for, at søen kan udvikle sig til et generelt egnet levested for padde. Herunder specifikt for spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Den nærliggende sø 125 har vist sig som et velfungerende levested for både spidssnudet frø og stor vandsalamander, og derfor skal det sikres med plejen, at der skabes en spredningsmulighed mellem den og sø 124. Det skal ske ved, at der med plejen etableres en linje af højere urter/græsser på minimum 0,5 m bredde mellem de to søer. Hvor muligt skal denne linje etableres umiddelbart langs bevoksningen mod øst – se bilag 1.

Lysforholdene omkring sø 124 ændrer sig fra en antaget bortskygning ca. kl 17.15 (21. marts) til en modelberegnet bortskygning kl 17.00. Med en solnedgang kl 18.25 er indstrålingen fra solen meget lav, og dens bidrag til opvarmningen af søen vurderes at være ubetydelig. På den baggrund vurderer Ballerup Kommune, at ændringerne i skygge-tidspunkterne ikke vil påvirke opvarmningen af søen.

Sø 124 er i dens nuværende tilstand uegnet som levested for bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander, og den ønskede uddybning og tætning vil derfor ikke beskadige eller ødelægge levesteder for disse. Med de givne vilkår, der sikrer mere vand på kritiske tidspunkter og etablering af levesteder på land, forventes søen at udvikle sig til et blivende levested for de bilag IV-arter og øvrige paddearter.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger for langt væk til at kunne påvirkes af projektet.

På baggrund af ovenstående vurderer Ballerup Kommune samlet set, at der med de givne vilkår kan gives dispensation til uddybning og tætning af sø 124.

Med venlig hilsen

Thomas Christensen
Naturmedarbejder
Center for By, Erhverv og Miljø
Ballerup Kommune

Lovgivning

Afgørelsen er truffet efter Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 1392 af 04/10/2022, som er tilgængelig på www.retsinformation.dk.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Ballerup Kommunes hjemmeside: www.ballerup.dk.

Afgørelsen kan ses på Ballerup Kommunes hjemmeside under "Høringer og afgørelser".

Kopi til klageberettigede parter:

- Dansk Botanisk Forening, Botanisk Museum, Gothersgade 130, 1123 København K, kontor@botaniskforening.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnballerup-sager@dn.dk & frimann.skov@gmail.com
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, ballerup@dof.dk & natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, storkoebenhavnord@friluftsradet.dk
- Kroppedal Museum, Kroppedals Allé 3, 2630 Taastrup, kontakt@kroppedal.dk

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over denne afgørelse. Der klages via Klageportalen, som findes som link på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Der logges på med NEM-ID.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage skal således indgives senest den 22. november 2022.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når der klages, skal der betales et gebyr på kr. 900 for privatpersoner og kr. 1.800 for virksomheder og organisationer. Betaling opkræves via betalingskort i Klageportalen.

Gebyret skal indbetales inden for en fastsat frist, hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis det ønskes at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal en begrundet anmodning sendes til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Klageberettiget er:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen

- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at ringe til Thomas Christensen på 41750141 eller skrive til thoc@balk.dk. Du får kun besked herfra, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Bilag 1

Figur 5. Luftfoto med omtrentlig placering af spredningsvej mellem sø 124 og sø 125. Jf. vilkår 9.